

Nízkoúrovňové programování

Linkování

Petr Krajča

Katedra informatiky
Univerzita Palackého v Olomouci

statické

- linkovaný kód je znám v době překladu
- závislost je součástí spustitelného souboru (výhoda i nevýhoda)
- nezávislost na běžícím prostředí (kritické nasazení, certifikace, apod.)
- aktualizace knihovny vyžaduje opětovný překlad
- nulová režie, možnost optimalizací

dynamické

- linkovaný kód je načten a provázán až za běhu
- sdílení kódu mezi procesy, snazší aktualizace
- režie načítání knihoven a volání funkcí

- většinou se implicitně používá dynamické linkování
- ve spustitelném kódu chybí implementace funkcí (`printf`, `sqrt`), viz `objdump -d -M intel sqrt`
- velikost souboru `sqrt` řádově desítky kB
- zjištění závislostí

```
$ ldd sqrt
linux-vdso.so.1 (0x00007ffdf51b0000)
libm.so.6 => /lib64/libm.so.6 (0x00007f1a5209d000)
libc.so.6 => /lib64/libc.so.6 (0x00007f1a51ea2000)
/lib64/ld-linux-x86-64.so.2 (0x00007f1a5219d000)
```


- statické linkování lze vynutit přepínačem `gcc -static`
- spustitelný kód obsahuje implementace funkcí (`printf`, `sqrt`), viz `objdump -d -M intel sqrt`
- velikost souboru `sqrt` řádově jednotky MB
- zjištění závislostí
`$ldd sqrt-static`
`not a dynamic executable`

- hlavičkový soubor (obvykle v samostatném adresáři `include`)
- v Linuxu *shared object file*
- název ve tvaru `lib<NAZEV>.so`
- jednotlivé objektové soubory musí být přeloženy jako *position independent code* (PIC),
přepínač `gcc -fpic`
- vygenerování souboru s přepínačem `-shared`
`gcc -shared -o libmyfuncs.so primes.o funcs.o`

- hlavičkový soubor (obvykle v samostatném adresáři `include`)
- archiv objektových souborů
- název ve tvaru `lib<NAZEV>.a`
- sestavení archivu programem `ar`
`ar -rc libmyfuncs_static.a primes.o funcs.o`
- vytvoření indexu symbolů programem `ranlib`
`ranlib libmyfuncs_static.a`

hlavičkový soubor

- `#include "myfuncs.h"`
- pokud není ve výchozí (systémové) cestě, je potřeba překladači předat cestu k hlavičkovým souborům, přepínač `-I`
- `-I../myfuncs/include`

linkování

- přepínač `-l<NAZEV>` (bez předpony `lib` nebo přípony `.a` nebo `.so`)
- pokud není knihovna ve standardní cestě, je potřeba předat překladači cestu ke knihovnám, přepínač `-L`
- `-L../myfuncs/`

spuštění programu

- statická linkování z principu bez komplikací
- u dynamického linkování nutné znát cestu ke knihovně
 - systémové adresáře (např. /usr/lib64, /lib64)
 - globální proměnná LD_LIBRARY_PATH, např.
`export LD_LIBRARY_PATH=./myfuncs/`

- podobn  dynamicky linkovan m knihovn m
- nahr van  knihovna i volan  funkce jsou určeny až za běhu
- vhodn  pro implementaci např. pluginů nebo rozšiřujících modulů
- využívají (shared object files)

použit 

- funkce `dlopen` – vrátí ukazatel pro práci s knihovnou

```
void *myfuncs_lib = dlopen("libmyfuncs.so", RTLD_LAZY);
```
- funkce `dlsym` – vrátí ukazatel na zvolenou funkci

```
unsigned int (*fib)(unsigned int) = dlsym(myfuncs_lib, "fib");  
printf("%i", fib(30));
```
- funkce `dlclose` – ukon en  práce s knihovnou

- sadu funkcí z minulého semináře převed'te na staticky a dynamicky linkovanou knihovnu
- upravte testovací kód, aby použil oba typy knihoven
- vytvořte program `gonio`, který
 - bude mít dva vstupní argumenty název goniometrické funkce (`sin`, `cos`, `tan`) a úhel ve stupních,
 - vypíše hodnotu dané funkce pro daný úhel,
 - a bude používat dynamické nahrávání knihovny (`libm.so`)